Wijk in de kijker

Molse Seniorenraad – Vrijwilligerswerk in Ginderbroek

Twee keer per jaar geeft de Molse Seniorenraad een Magazine nieuwsbrief uit.
In de laatste editie ging het over vrijwilligerswerk - Graag gedaan! - met weetjes van vroeger en nu.
In het pas verschenen nummer kreeg Ginderbroek een ruime bijdrage over de wijkgeschiedenis. Niet toevallig, want het is een buurt waar vrijwilligerszin geen modewoord is, maar een traditie die al generaties meegaat. Van de papierslagen, de kermis, het Kersthuis, de creatie van het Toverbos en de opbouw van het nieuwe buurthuis tot de vele kleine handen die achter de schermen het verschil maken. De aanleiding voor die bijdrage lazen we in het voorwoord van het Magazine.

De voorbije jaren publiceerden we in elk nummer een bijdrage over een Mols gehucht. Intussen hebben we ze allemaal behandeld. Elk gehucht kwam in onze voorbije Magazines aan bod.
Vanaf nu verruimen we ons blikveld. We zoemen in op wijken die een deel vormen van Mol-Centrum of van een gehucht, maar ook een specifieke eigenheid hebben ontwikkeld. We starten in dit nummer met een bijdrage over Ginderbroek. Een deel van Mol-Centrum, maar ook een wijk met een heel eigen gezicht en een stralende, bloeiende en boeiende wijkwerking.

Vrijwilligerswerk in de kijker - wijk Ginderbroek

Het Hooghuis op het pleintje van Ginderbroek is een van de oudste woonhuizen in het Vlaamse land. In de voorgevel prijken muurankers met het jaartal 1617, en in de jaren 1978-1983 werd het volledig en met veel zorg gerestaureerd door Lucie en Cent Caers.

Ginderbroek was tot enkele jaren na de Tweede Wereldoorlog een uitgesproken arbeiderswijk. Eenvoudige rijhuisjes stonden er schouder aan schouder, en wie de voordeur opende, stapte meteen de kleine woonkamer binnen.
Onze wijk lag ten westen van het dorpscentrum, letterlijk én figuurlijk in de schaduw van de statige huizen met een verdieping. Daar woonden de notabelen, daar zaten de grotere winkels en herbergen, en daar zag je de brede inrijpoorten van brouwers, textielfabrikanten en andere gevestigde namen. Het dorpscentrum zelf vormde het decor voor de volkse feesten, de kerkelijke plechtigheden, de optochten en vieringen waar het hele dorp samenstroomde. Het was de plek waar Mol zich toonde.

In onze wijk speelde het kinder- en sociale leven zich vooral af op straat. De jonge gasten en de mannen trokken daarbij naar de vele herbergen waar ze zich, zeker op zondag, konden uitleven. De vrouwen kuierden door de week na hun huishouden langs de kruideniers- en kleine winkeltjes, waar nieuws, roddels en vriendschappen even vanzelfsprekend waren als het afwegen van koffie of het afmeten van een lap van een rol stof, om maar iets te noemen.
De jaarlijkse kermis en de processies kleurden elk wijkjaar, net als de schuttersgilde Sint-Barbara, het mannenkoor Zucht naar Kunst, de voetbalploeg F.C. Standaard Ginderbroek, de duivenbond en de biljartclubs. Samen vormden al deze verenigingen en gewoonten een spontaan gegroeid netwerk van ontmoetingen. Ze maakten van Ginderbroek een geanimeerde, hechte gemeenschap waar iedereen elkaar kende en waar het leven, hoe eenvoudig ook, rijk was aan verbondenheid.

1969 – Het wijkcomité

Na de jaren 1950 viel het wijkleven bijna stil. De cafés sloten één voor één hun deuren, de winkeltjes verdwenen uit het straatbeeld en de televisie hield de mensen binnen. De spontane ontmoetingen die vroeger zo vanzelfsprekend waren, droogden op. Het volkse leven leek uitgeblust en iedereen voelde de leegte die zich in onze wijk nestelde.
Maar op het einde van de jaren 1960 stonden er opnieuw mensen recht. Ondernemende vrijwilligers die niet wilden aanvaarden dat de wijk stilaan doodbloedde. In 1967 zette Jules Steurs de eerste nieuwe stap met de oprichting van de Jeugddrumband Ginderbroek. Het was een klein begin, maar het bracht opnieuw leven op straat.
En dan, op 5 juni 1969, gebeurde er iets dat alles veranderde. In het wijkschooltje kwamen zo'n vijfentwintig bewoners uit alle straten samen om een wijkcomité op te richten. Het bleek een schot in de roos. Vanaf dat moment werd maandelijks oud papier en karton opgehaald, en met de opbrengst konden het sinterklaasfeest, het seniorenfeest en zelfs de wijkreis met een sterk verminderde prijs worden georganiseerd. En niet in het minst kon men maandelijks een wijkkrantje van acht bladzijden A5-formaat blijven uitgeven, dat

de sociale samenhang versterkte, bewoners betrok en hen aanzette om deel te nemen aan de activiteiten van het comité.
Een andere stevige pijler van de werking waren de twee afgevaardigden per straat. In het wijkkrantje bij de twintigste verjaardag werd hun rol treffend omschreven als de mensen die de wijk van binnenuit verbonden, van deur tot deur, van straat tot straat.

De straatafgevaardigden zijn bewoners die willen luisteren naar wat er leeft. Ze gaan langs bij mensen, brengen bezoekjes wanneer dat nodig is en helpen mee activiteiten organiseren. Het zijn vrijwilligers die de stille droom koesteren dat wijkwerking mensen dichter bij elkaar kan brengen, dat ze het samenzijn kunnen versterken en in onze drukke, jachtige tijd opnieuw wat ademruimte kunnen scheppen.
Onze straatafgevaardigden zijn geen professionele buurtwerkers. Het zijn gewone mensen, met beperkte tijd en mogelijkheden, maar met een groot hart voor hun straat en die met kleine gebaren een wijk warm kunnen maken.

In 1989 trokken de straatafgevaardigden naar het Hooghuis voor een groepsfoto ter gelegenheid van het twintigjarig bestaan van het wijkcomité Ginderbroek

In de jaren 1970 volgden nog meer initiatieven die de wijk veel kleur gaven. In 1971 ontstond Ginvo, de volleybalclub van Ginderbroek, die bijna veertig jaar lang een vaste waarde bleef tot de fusie met Molvoc. In 1974 kwam de carnavalsgroep De Broekvrienden tot leven, een vrolijke bende die zorgde voor feest en vertier. En in 1975 werd het Reizend Volkstheaterke Ginderbroek opgericht, dat tot 1995 met sketches, liedjes en humor het

volks karakter van de wijk versterkte en in omliggende gehuchten en dorpen ook ging spelen.
De wijk leefde opnieuw op. Ze herwon haar vroegere glorie, al gebeurde dat in een nieuwe vorm: niet langer via cafés en buurtwinkels, maar via verenigingen, vrijwilligers en activiteiten die mensen opnieuw samenbrachten. Het was een andere manier van leven, maar de warmte en de verbondenheid waren dezelfde als vroeger.

1983 - Het ontspanningscomité

De titel 'Koninklijk' wordt toegekend aan Belgische verenigingen die minstens 50 jaar ononderbroken bestaan en een goede reputatie hebben. Let wel, het is een gunst van de koning, geen automatisme. Zo ver is het ontspanningscomité van Ginderbroek nog niet, maar ze zijn toch al heel flink en meer dan 40 jaar op de goede weg én ze hebben ongetwijfeld al een voortreffelijke reputatie. Nog efkes dus. En wat hebben ze gedurende meer dan 40 jaar zoal gedaan dan? Eigenlijk dekt de vlag of in dit geval de naam volledig de lading. Het ontspanningscomité zorgt voor ontspanning. Simpeler of eenvoudiger kan dus niet. Een heel weekend lang, met name (elk jaar) het weekend na Pinksteren, zorgen zij dat er tal van activiteiten worden georganiseerd tijdens de jaarlijkse kermis om de mensen van Ginderbroek en verre omstreken te … (juist) ontspannen. Het programma is divers. Op vrijdag is er de oergezellige avondmarkt, waar mensen elkaar ontmoeten op een gezellig terrasje met een verfrissend drankje. Op zaterdag- en zondagavond zijn er de optredens van verscheidene coverbands, maar er zijn in het verleden ook al kanjers van Vlaamse artiesten gepasseerd op het podium naast het pleintje (Sam Gooris, Jo Vally, Christoff, Nicole en Hugo, enz.). In 1989 trokken de straatafgevaardigden naar het Hooghuis voor een groepsfoto ter gelegenheid van het twintigjarig bestaan van het wijkcomité Ginderbroek.30 Op zondagnamiddag amuseert menig (meer en minder) jongere zich tijdens de amusante en 'op de lachspieren werkende' spelletjes. Het zijn zeker geen Olympische Spelen, maar er hangt op die zondagnamiddag wel dezelfde sfeer/geest. Deelnemen is belangrijker dan winnen! Tijdens de wintermaanden liggen de meeste kermissen stil, ook in Ginderbroek is het dan stille 'mis'. Dan houdt het ontspanningscomité zich bezig met kerstverlichting plaatsen rond het Kersthuis dat jaarlijks geplaatst wordt door de 'wijkwerking' op het pleintje. En je gelooft het of niet: die hebben ze zelf gemaakt. Het ontspanningscomité; enkele medewerkers ontbreken op de foto. 2022 – Veerkrachtige dorpen Na 2010 begon het aantal vaste vrijwilligers te dalen. Ziekte, ouderdom en overlijdens lieten hun sporen na. En toen kwam de coronacrisis, die vanaf 2020 het sociale leven volledig stillegde. Wat jarenlang vanzelfsprekend was geweest, viel plots weg. De wijkwerking ging door een diep dal. De heropstart na die donkere periode was bijzonder moeilijk: de twee overgebleven bestuursleden hielden ternauwernood het hoofd boven water. Maar dan kwam er een kantelpunt. De wijk kon zich inschrijven voor het provinciale en gemeentelijke project Veerkrachtige Dorpen. Dat gaf nieuwe zuurstof. Gelukkig was er nog het wijkkrantje, dat de bewoners kon oproepen om naar de samenkomsten te komen,

om mee te denken, plannen te smeden en opnieuw te bouwen aan de toekomst van Ginderbroek. Omdat de ziel van het wijkleven nooit helemaal verdwenen was, sloeg de vonk opnieuw aan. De wijkwerking herleefde. En het nieuwe bestuur werd het kloppend hart dat alles weer in beweging bracht. Er kwamen nieuwe initiatieven van de grond. Natuurlijk werd de bouw van het Kersthuis opnieuw een vaste waarde in de jaarlijkse planning.

Het ontspanningscomité, enkele medewerkers ontbreken op de foto.

2022 – Veerkrachtige dorpen

Na 2010 begon het aantal vaste vrijwilligers langzaam te dalen. Ziekte, ouderdom en overlijdens lieten hun sporen na. En toen kwam de coronacrisis, die vanaf 2019 het sociale leven volledig stillegde. Wat jarenlang vanzelfsprekend was geweest, viel plots weg. De wijkwerking ging door een diep dal. De heropstart na die donkere periode was bijzonder moeilijk: de twee overgebleven bestuursleden hielden ternauwernood het hoofd boven water.
Maar dan kwam er een kantelpunt. De wijk kon zich inschrijven voor het provinciale en gemeentelijke project Veerkrachtige Dorpen. Dat gaf nieuwe zuurstof. Gelukkig was er nog het wijkkrantje, dat de bewoners kon oproepen om naar de samenkomsten te komen, om mee te denken, plannen te smeden en opnieuw te bouwen aan de toekomst van Ginderbroek. Omdat de ziel van het wijkleven nooit helemaal verdwenen was, sloeg de vonk

opnieuw aan. De wijkwerking herleefde. En het nieuwe bestuur werd het kloppend hart dat alles weer in beweging bracht.

Een deel van ons wijkteam. Van links naar rechts: Jan Meynen (voorzitter), Kristel Geuens (penningmeester), Sofie Lievens en Sara Vleugels (secretaris).

Nieuwe leden van het Wijkteam Ginderbroek (v.l.n.r.): voorzitter Jan Meynen, penningmeester Kristel Geuens, bestuurslid Sofie Lievens en secretaris Sara Vleugels. Ze waren ook heel actief betrokken bij Veerkrachtige Dorpen.

Er kwamen nieuwe initiatieven van de grond. Natuurlijk werd de bouw van het Kersthuis opnieuw een vaste waarde in de jaarlijkse planning. Maar daarnaast ontstonden ook moderne acties die de wijk een frisse uitstraling gaven: kleurrijke bloemenbermen die de straten opfleurden, netheidsinspecteurs die door de wijk trokken om zwerfvuil en onveilige verkeerssituaties te signaleren, en de aanleg van een speel- en bosterrein aan de Rijpad, het Glijpad en het Toverbos genoemd, met een petanquebaan en een gezellig buurtbibliotheekje.
Ook op het vlak van verkeersveiligheid werd er stevig gewerkt. Een werkgroep bracht de knelpunten in kaart met behulp van telramen, zodat problemen niet alleen gevoeld, maar ook gemeten werden.
Ondertussen bleef Ginderbroek ook online aanwezig. Sinds 2007 via de website wijkginderbroek, en vanaf 2015 via Facebook Ginderbroek, waardoor bewoners uitgebreid op de hoogte konden blijven van de wijkwerking en elkaar nog makkelijker konden bereiken.

En dit jaar volgt de kers op de taart: een eigen buurtlokaal, gebouwd op de plek waar vroeger het oud-papierhok stond. Een nieuw huis voor ontmoeting, plannen, warmte en toekomst, het tastbare symbool van een wijk die zichzelf telkens opnieuw uitvindt.

28 juli

Inhuldiging nieuw wijklokaal
zijstraat tussen pleintje Ginderbroek en Beekstraat

11.00 – receptie
12.00 – barbecue
14.00 – volksspelen
15.00 – een tocht door de wijk
16.00 - dessertbuffet

Jedereen welkom!

Enkele vrijwilligers die het buurthuis mee hebben gebouwd.